

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ І
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ**

колективна монографія

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ І
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ**

Коллективна монографія

Тернопіль
2017

УДК 657.1 : 334.7: 338.43
ББК 65.052.9 (4Укр) 232-218
О 17

Рецензенти:

Данько Ю. І., д.е.н., доцент, завідувач науково-дослідної частини, професор кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу Сумського національного аграрного університету

Красноруцький О. О., д.е.н., професор, професор кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка

Свиноус І. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і оподаткування Білоцерківського національного аграрного університету

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Тернопільського національного економічного університету
(протокол № 1 від 30 серпня 2017 р.)*

О 17 **Обліково-аналітичне** і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій : монографія / Р. Ф. Бруханський, П. Р. Пуцентейло [та ін.]. – Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2017. – 388 с.

ISBN 978-617-7516-25-4

У монографії розглянуто теоретичні, методологічні і практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту в умовах інституційних трансформацій. Розкрито роль та місце цих категорій у створенні і регулюванні економічних відносин. Визначено стратегію розвитку обліково-аналітичного і організаційно-правового забезпечення діяльності підприємств.

Видання призначене для науковців, бухгалтерів, аналітиків, експертів, керівників і фахівців сучасної економіки.

УДК 657.1 : 334.7: 338.43
ББК 65.052.9 (4Укр) 232-218

© Р.Ф. Бруханський, П.Р. Пуцентейло, 2017
© ТНЕУ, 2017
© ФОП Осадца Ю.В., 2017

ISBN 978-617-7516-25-4

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи функціонування суб'єктів господарювання аграрного сектора економіки	
1.1. Об'єктивна необхідність розвитку аграрного сектора економіки України.....	8
1.2. Інституціональне середовище функціонування аграрного сектора.....	27
1.3. Теоретичні та методичні засади дохідності як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств.....	45
1.4. Організаційно-правові форми діяльності та особливості формування фінансових ресурсів в аграрних підприємствах.....	64
1.5. Зміст і структура механізму фінансового забезпечення у розвитку суб'єктів господарювання аграрного сектора економіки.....	71
Розділ 2. Правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій	
2.1. Історичний розвиток та світовий досвід збалансованого землекористування в аграрній галузі.....	85
2.2. Право власності на землю в процесі реформування земельних відносин.....	99
2.3. Особливості правового режиму земель в пайовому фонді сільськогосподарського виробничого кооперативу.....	109
2.4. Особливості земельних та майнових правовідносин у фермерських господарствах.....	117
2.5. Особливості правового режиму земельних ділянок особистих селянських господарств.....	121
2.6. Особливості захисту прав землевласників та землекористувачів при обмеженні (обтяженні) їх прав на земельні ділянки.....	127
2.7. Законодавче забезпечення спільної власності на землю.....	135
2.8. Перспективи запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні.....	142
2.9. Правові проблеми використання земель сільськогосподарського призначення.....	149
2.10. Нормативне забезпечення бухгалтерського обліку земельних відносин.....	161
2.11. Стратегія ефективного використання земельних ресурсів у підприємствах.....	176

Розділ 3. Аналіз організаційно-економічних чинників діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій	
3.1. Інституційні фактори інноваційного розвитку аграрного сектора регіональної економічної системи.....	186
3.2. Процеси корпоратизації у сучасних умовах трансформації відносин власності.....	196
3.3. Аналіз розвитку підприємства як економічної системи.....	206
3.4. Комплексна діагностика стану продовольчого забезпечення в регіонах.....	221
3.5. Оцінка соціальних показників функціонування аграрних підприємств	238
3.6. Інтегральний аналіз сталого розвитку сільськогосподарського сектору економіки регіону.....	245
Розділ 4. Стратегічні вектори діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій.....	
4.1. Формування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку.....	251
4.2. Стратегічний аналіз в управлінні підприємством.....	260
4.3. Організація стратегічного управління інноваційною діяльністю підприємства.....	274
4.4. Обґрунтування економічного розвитку через призму процесу управління і регулювання.....	294
4.5. Формування ефективної системи економічної безпеки підприємства.....	304
4.6. Аналіз системи захисту бізнесу від поглинання.....	315
4.7. Забезпечення ефективного сталого розвитку галузей рослинництва у підприємствах.....	343
4.8. Стратегія ефективного сталого розвитку галузей тваринництва.....	352
4.9. Стратегія поліпшення фінансово-економічної діяльності сільськогосподарських підприємств.....	367
4.10. Забезпечення ефективної системи професійної підготовки бухгалтера-аналітика.....	375
Висновки.....	385
Наші автори.....	387

РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

4.1. Формування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку

Домінуючим елементом управлінської інформаційної системи сучасного підприємства є бухгалтерський облік, який функціонально забезпечує процес неперервного, суцільного і документально оформленого відображення фактів господарського життя, що відбуваються у внутрішньому бізнес-середовищі підприємства. Його цільовою домінантною є адаптивне задоволення мінливих потреб користувачів облікової інформації, зокрема менеджменту підприємства. Відповідно, основні етапи бухгалтерського обліку, зокрема, збір, накопичення, обробка і передача фактографічної інформації, повинні організовуватись на підприємстві таким чином, щоб забезпечити повне і своєчасне виконання всіх необхідних вимог менеджменту та надати якісну, релевантну і транспарентну бухгалтерську інформацію для прийняття управлінських рішень.

Еволюційні трансформації глобальної управлінської парадигми, процеси посилення вимог і розширення потреб менеджменту, адаптивна векторизація системи управління підприємством зумовлюють доцільність адекватних змін облікової системи, створюючи можливості для усунення існуючої дисгармонії між системою управління підприємством і системою його інформаційного забезпечення. Таким чином, виникнення нових методологічних інструментів облікової системи є наслідком еволюційних змін у підходах до управління підприємством, реакцією на зростаючі потреби менеджменту щодо прийняття інвестиційних і позикових рішень тощо. Імплементация схожих інновацій є іманентною характеристикою бухгалтерського обліку як науки, одне із завдань якої – забезпечення постійної та ефективної реалізації функцій бухгалтерського обліку, зокрема щодо надання облікової інформації для менеджменту.

Визначальною рисою менеджменту сучасного підприємства є моніторинг не лише традиційних внутрішніх, але й зовнішніх факторів бізнес-середовища, для ефективного управління якими повинна діяти відповідна управлінська інформаційна система. Зародження вказаного підходу відбулося ще у середині минулого століття у зв'язку з виходом у світ праць А. Чендлера, К. Ендрюса й І. Ансоффа, в яких вперше були теоретично обґрунтовані концептуальні аспекти стратегічного функціонування фірм (табл. 1).

Ретроспективи становлення й розвитку концепції
стратегічного менеджменту

Етапи розвитку	Період	Характеристика етапу
1	2	3
Базове фінансове планування (бюджетування)	1920 – 1940-ві рр.	Припадає на період формування і розвитку корпоративного сектору в Сполучених Штатах Америки, коли конкурентне середовище характеризувалося стабільністю і передбачуваністю. Перші спроби виникнення стратегічного менеджменту були пов'язані з розвитком бюджетного контролю. Розроблена методика бюджетування діяльності підприємства (Дж. Мак-Кінсі) мала короткострокове спрямування та дозволяла синтезувати операційні цілі підприємства з методами управління затратами.
Довгострокове планування (екстраполяція)	1950 – 1960-ті рр.	Цей період розвитку економічних систем західних країн характеризувався високими темпами зростання ринків та значною передбачуваністю і стабільністю розвитку економіки. Відповідно вченими здійснювався пошук більш ефективних систем планування діяльності шляхом довгострокового передбачення (екстраполяції) показників на наступні роки. Характерною рисою стало складання п'ятирічних бюджетів.
Стратегічне (зовнішньо орієнтоване) планування	1960 – кінець 1980-х рр.	Виникнення стратегічного планування пов'язано з наростанням тенденції дестабілізації функціонування ринків, коли прогностичні планові показники почали значно розходитись із фактичними даними. Вченими здійснювався пошук систем, які б поєднували інформацію про підприємство та його зовнішнє оточення і дозволяли підвищити ефективність реакції підприємства на ці зміни. Складались різні види бюджетів залежно від різних видів стратегічних варіантів розвитку. На заміну цілей організації прийшли цілі бізнес-одиноць, для досягнення яких складались бюджети. Здійснювався пошук драйверів – складових зовнішнього середовища, які впливали на ефективність корпоративної стратегії та окремих бізнес-одиноць. Розвитку стратегічного планування сприяли праці А. Чендлера, Дж. Гарднера, К. Уоррена, В. Скіннера, І. Ансоффа, Г. Мінцберга та ін.
Стратегічний менеджмент (класичний варіант)	1970-ті рр. – до нашого часу	Поступово від стратегічного планування відбувся перехід до стратегічного менеджменту через виникнення явища так званого «паралічу аналізу» – ситуації, коли відбувалось формування стратегічних планів, однак не вживались жодні заходи для підвищення показників корпорацій. Для вирішення цієї проблеми була розроблена система, яка передбачала не лише формування стратегії, а й порядок її реалізації, оцінку та контроль за її дотриманням. Компанія «General Electric» (США) однією із перших у світі у 1980-х рр. перейшла від використання системи стратегічного планування до стратегічного менеджменту, а у 1990-х рр. більшість корпорацій світу почали активно впроваджувати цю систему. На відміну від стратегічного планування, система стратегічного менеджменту містить сукупність дій, які дозволяють забезпечити швидке реагування на зміни зовнішнього середовища, що може супроводжуватись переглядом цілей компанії і коригуванням напрямів розвитку, а також здійснення активного впливу на нього за допомогою розробки відповідних методів і моделей.

1	2	3
Складні системи стратегічного менеджменту	1990-ті рр. – до нашого часу	Перехід до побудови складних стратегічних систем пов'язаний насамперед із відмовою від дарвінівського (лінійного) підходу до розуміння складності як сутності зовнішнього середовища компанії. Перехід від лінійної до нелінійної складної моделі зовнішнього середовища, що передбачає його розгляд як складної динамічної системи, створює більш широкі можливості для корпоративного стратега, допомагає менеджерам стимулювати одержання більших прибутків. Для характеристики такої моделі конкурентного середовища у 1994 р. Р. Авені використано новітнє поняття «гіперконкуренція», яка визначається такими рисами: 1) охопленням значної кількості сфер (затрат, якості, строків, інновацій, обмежень тощо); 2) багатоаспектністю впливу (проявляється на різноманітних рівнях, характеризується застосуванням множинних реакцій); 3) динамізмом розвитку ринку.

Поява систем стратегічного управління підприємством була одним із факторів подальшого розвитку системи бухгалтерського обліку, що зумовила в підсумку необхідність побудови системи обліково-аналітичного забезпечення системи стратегічного управління підприємством. Для вирішення такого завдання необхідним є проведення значних якісних змін як на рівні облікової теорії, так і на рівні бухгалтерської практики – у сфері налагодження дієвих механізмів одержання, надання та інтерпретації облікової інформації стратегічного характеру менеджментом підприємства.

Розвиток облікової науки в напрямі створення стратегічно орієнтовної системи бухгалтерського обліку пов'язаний із трансформацією сучасної управлінської парадигми (починаючи з 1960-х рр.), що передбачає перехід від систем тактичного управління до стратегічного, в результаті чого утворюється розширена управлінська парадигма (рис. 4.1).

Серед науковців і практиків відбувається постійний розвиток стратегічної управлінської парадигми як однієї зі складових розширеної парадигми, що пов'язано з виявленням новітніх аспектів функціонування підприємств у зовнішньому середовищі й особливостями побудови та реалізації в ньому стратегій підприємства, генезисом основних форм і методів стратегічного управління. Як зазначає Г. Гужіна, вектор розвитку теорії стратегічного управління спрямований у бік розширення кількості параметрів ринкового середовища, які мають бути враховані при розробці стратегії. У результаті цього відбувається перехід до моделі управління, що передбачає формування середовища функціонування, а не пристосування до існуючих обставин [4, с. 144]. Відповідно предметом дослідження прихильників нової управлінської стратегічної парадигми є обґрунтування сутності й механізмів створення конкурентних переваг в умовах динамічного ринкового середовища.

На думку В. Катякало, школа планування і більшість ранніх аналітичних розробок консалтингових фірм не настільки успішно витримали перевірку часом. Нині стратегічне планування скоріше є інструментом, аніж концепцією стратегій. Це особливо очевидно в галузях з високою швидкістю технологічних

(і організаційних) змін, галузей, що є «локомотивами» економічного зростання у XXI ст. [7, с. 28]. Відповідно, не пройшовши випробування практикою, окремі складові управлінської стратегічної парадигми починають руйнуватись і замінюватись елементами нової управлінської стратегічної парадигми, що свідчить про поступову заміну однієї парадигми іншою.

Рис. 4.1. Парадигмальний розвиток систем управління підприємством та систем бухгалтерського обліку [2, с. 61]

Загальна характеристика двох основних парадигм менеджменту найбільш ґрунтовно описана П. Друкером, основні складові яких, що мають безпосередній вплив на розвиток системи обліку, наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Характеристика традиційної та нової парадигм менеджменту за П. Друкером: обліковий аспект

Традиційна парадигма менеджменту	Нова парадигма менеджменту
<p>Менеджмент є менеджментом бізнесу, який сфокусований на внутрішній сфері діяльності організації. Економіка, що існує в межах державних кордонів, формує «природне навколишнє середовище» підприємництва і менеджменту [5, с. 98]</p>	<p>Менеджмент існує заради результатів, яких установи досягають у зовнішньому середовищі. Менеджмент має визначати, яких результатів слід досягати, і мобілізувати ресурси організації для досягнення цих результатів. Менеджмент призначений для того, щоб будь-яка організація змогла досягти запланованого результату у зовнішньому середовищі, за межами організації [5, с. 139]</p>

Наведені в табл. 4.2 характеристики кожної з парадигм є набором вихідних уявлень, які покладені в основу менеджменту як науки і практики. Відмінності між ними дозволяють визначити подальші вектори розвитку бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення системи менеджменту бізнесу.

На думку П. Друкера [5, с. 124], у результаті переходу до нової парадигми менеджменту найбільш радикально зміниться така традиційна інформаційна система, як бухгалтерський облік, зокрема в таких аспектах:

- основні зміни стосуватимуться порядку розрахунку собівартості, що потрібно робити на основі розгляду підприємства як цілісного бізнес-процесу (за обсягом господарської діяльності), а не для окремих бізнес-процесів підприємства;

- для забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах глобалізованого середовища необхідно знати обсяги витрат у розрізі елементів «економічного ланцюжка» та здійснювати управління ними на основі такої інформації;

- перехід від ціноутворення на основі витрат до витрат на основі ціноутворення для забезпечення реалізації стратегічних цілей;

- необхідність побудови системи мережевого обліку для забезпечення ефективного процесу надання інформації про затрати «економічного ланцюжка»;

- для забезпечення інформаційного супроводу процесу створення матеріальних благ необхідно мати чотири набори діагностичного інструментарію: базова фінансова інформація, інформація про продуктивність, інформація про основні знання, інформація про розподіл ресурсів;

- розробка системи для надання систематизованої інформації про зовнішнє середовище підприємства.

Розглянувши пропозиції П. Друкера щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення в умовах нової парадигми менеджменту, можна встановити, що для реалізації перших чотирьох пропозицій необхідно внести незначні корективи в існуючу методологію бухгалтерського обліку, зокрема розробити нові методи калькулювання собівартості продукції, удосконалити підходи обліку витрат із врахуванням ланцюжків вартості підприємств, переглянути існуючі підходи до організації системи обліку в об'єднаннях підприємств на основі можливості застосування мережевого обліку.

Для реалізації п'ятої пропозиції система бухгалтерського обліку повинна зазнати значної трансформації, оскільки до її складу мають бути впроваджені нові об'єкти (інновації, основні компетенції, людський капітал), для яких потрібно розробити власний оцінний інструментарій. Також бухгалтерський облік потрібно побудувати таким чином, щоб надавати інформацію про економічну додану вартість підприємства.

Для реалізації шостої пропозиції необхідною є побудова корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи, яка б забезпечувала надання інформації про внутрішнє середовище підприємства у всіх необхідних розрізах

(наприклад, у розрізі ланцюжка вартості), часових вимірах (минулому і майбутньому), а також забезпечувала збір і обробку максимально можливого обсягу інформації про зовнішнє середовище. При цьому слід враховувати, що облікова система ніколи не зможе забезпечити збір повної інформації про постійні зміни непідконтрольного управлінцям зовнішнього середовища, тому облікова інформація при прийнятті стратегічних рішень має бути доповнена інформацією з інших інформаційних систем, наприклад, стратегічного аналізу.

Таким чином, описана П. Друкером нова парадигма відображає основні характерні риси стратегічної управлінської парадигми та визначає подальші перспективи удосконалення і розвитку системи ведення й організації бухгалтерського обліку як інструмента інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту. За умов функціонування сучасної нової парадигми менеджменту облікова інформація має виконувати роль об'єднуючої й інтегруючої системи у складі сучасних корпорацій, яка б дозволяла візуалізувати процес створення вартості підприємства та виробництва матеріальних цінностей (надання послуг), надавати повну і достовірну інформацію про елементи ланцюжка вартості.

На думку Ю. Барчі, М. Шентірмей і З. Земана [11, с. 14], на особливу увагу заслуговує підхід управління ланцюжком вартості, який у частині обліково-аналітичного забезпечення цього процесу є новим напрямом стратегічно орієнтованого бухгалтерського обліку. Характерною особливістю підходу є необхідність розрахунку доходів і витрат не лише щодо конкретного підприємства, а й щодо життєвого циклу продукту загалом. Виникнення такого підходу можна вважати одним із елементів нової управлінської стратегічної парадигми.

Як зазначає В. Катькало, з початку 2000-х рр. відбувається формування нової парадигми стратегій для постіндустріальної економіки, яка базується на синтезі (взаємодоповненні) внутрішніх і зовнішніх даних, основними концепціями якої є стратегічні інновації, управління знаннями та мережева організація [6, с. 7]. На нашу думку, виділені автором концепції потрібно розглядати як об'єкти ведення й організації бухгалтерського обліку, інформація про які повинна надаватися користувачам для прийняття відповідних управлінських рішень.

Поява нової парадигми менеджменту не залишилась непоміченою серед дослідників у сфері обліку, в результаті чого з'явилася значна кількість пропозицій щодо удосконалення облікової системи на основі врахування вимог системи стратегічного менеджменту до системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Так, зокрема, на думку М. Болдуєва, однією з основних вимог парадигми стратегічного управління є гіпотеза зовнішніх чинників, що передбачає управління змінами в зовнішньому середовищі. Гіпотеза зовнішніх чинників є однією з основних гіпотез формування стратегічної бухгалтерії, оскільки чинники зовнішнього середовища на 80% визначають стратегію підприємства [1, с. 123].

В цілому М. Болдуєв дотримується наукової позиції, що теоретичні основи концепції «стратегічної бухгалтерії» передбачають врахування існуючих відмінностей стратегічної парадигми управління від традиційної управлінської парадигми.

С. Кузнецова зауважує, що потреба системи управління в комплексному інформаційному забезпеченні поставила в актуальну площину необхідність перегляду організаційно-методологічних напрямків надання управлінської інформації у бухгалтерській звітності [9, с. 6]. Відповідно з появою нових вимог системи управління до бухгалтерського обліку з'являються адекватні передумови для оновлення теоретико-методологічних засад бухгалтерського обліку, його змістовного та формального розширення, зокрема з врахуванням появи і поступового розвитку нової управлінської стратегічної парадигми.

Враховуючи появу стратегічної управлінської парадигми, окремі вчені (М. Болдуєв [1, с. 123], С. Голов [3, с. 375], Г. Крохічева, Н. Тарасьянц [8, с. 5], О. Кундря-Висоцька [10, с. 138]) наголошують на необхідності виділення стратегічної парадигми бухгалтерського обліку, яка дозволить обґрунтувати теоретико-методологічні підвалини стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку як елемента системи стратегічного управління.

На нашу думку, на даному етапі розвитку концепції стратегічного обліку зарано говорити про формування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку у зв'язку з такими причинами:

1) відбувається розвиток стратегічної управлінської парадигми, тому відсутні чіткі вимоги (вони перебувають у стані удосконалення), яким має відповідати новостворена стратегічна парадигма бухгалтерського обліку. Так, поряд із удосконаленням систем управління в результаті кардинальних змін у процедурі збору, обробки та представлення інформації (Data Warehouse, OLAP, XBRL тощо) та глобалізації світової економіки, в рамках стратегічної управлінської парадигми відбуваються зміни її теоретичного базису, що передбачає поступовий перехід від стратегічного планування до побудови складних стратегічних систем (нова управлінська стратегічна парадигма). Проте більшість дослідників у сфері обліку не проводить розмежування між управлінською стратегічною парадигмою та новою управлінською стратегічною парадигмою, що не дозволяє виокремити ті елементи, які мають бути покладені в основу побудови облікової стратегічної парадигми;

2) за відсутності базових вимог до побудови стратегічної парадигми обліку неможливо обґрунтувати доцільність, переваги і необхідність застосування того чи іншого методу стратегічного обліку (strategic costing, strategic pricing, target-costing, value chain costing тощо). Відповідно введення окремих методів стратегічного обліку до складу облікової парадигми не можна вважати способом побудови парадигми як сукупності фундаментальних установок (найвищого рівня узагальнення облікового знання, що підтримується більшістю вітчизняних учених у сфері обліку). Це пояснюється тим, що система бухгалтерського обліку не може повністю охопити загалом зовнішнє середовище конкретного підприємства (мікро- та макросередовище), тому слід

визначити ті його складові, які можуть бути введені до складу предмета бухгалтерського обліку та інформація про них може оброблятися обліковою системою за допомогою існуючого методологічного інструментарію (документування, оцінка, система рахунків, звітність).

Водночас окремі дослідники, виділяючи стратегічну парадигму обліку, вважають за можливе обліковувати зовнішнє середовище підприємства загалом (інформація про процеси зовнішнього середовища [3, с. 376], використання фракталів простору і часу з особливою увагою на облік зовнішніх факторів [8, с. 5], інформація про зовнішнє середовище [10, с. 138]), включаючи його до складу парадигми, що вступає в суперечність з існуючими підходами вчених до розуміння сутності предмета і методології обліку.

Таким чином, існуюча на сьогодні відсутність єдності в теоретико-методологічних підходах учених щодо концепції стратегічного обліку не дозволяє говорити про можливість побудови стратегічної парадигми бухгалтерського обліку.

В основу розробки майбутньої стратегічної парадигми бухгалтерського обліку мають бути покладені не лише напрацювання в сфері теорії фірми, а й теорії зовнішнього середовища, що сприятиме розширенню предмета бухгалтерського обліку як окремої функціональної науки. Застосування такого підходу дозволить інтерпретувати новітні концептуальні основи стратегічного менеджменту та системи його обліково-аналітичного забезпечення, що відповідатиме сучасним тенденціям функціонування економічних систем в умовах глобалізації економіки.

Література

1. Болдуєв М. В. Концептуальні підходи формування стратегічної бухгалтерії / М. В. Болдуєв // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 3 (7). – С. 122-128.

2. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва: монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 384 с.

3. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : моногр. / С. Ф. Голов. – К. : Центр уч. л-ри, 2007. – 522 с.

4. Гужина Г. Н. Социально-экономическая сущность и принципы формирования системы стратегического управления / Г. Н. Гужина // Вестник Российского государственного аграрного заочного университета. – 2009. – № 6 (11). – С. 141–144.

5. Друкер П. Ф. Энциклопедия менеджмента : пер. с англ. / Питер Друкер. – М. : Изд. «Вильямс», 2004. – 432 с.

6. Катькало В. С. Место и роль ресурсной концепции в развитии теории стратегического управления (предисловие к разделу) / В. С. Катькало // Вестник Санкт-Петербургского университета. – 2003. – Сер. 8, Вып. 3 (№ 24). – С. 3-17.

7. Катькало В. С. Новые исследования исходные концепции стратегического управления и их современная оценка / В. С. Катькало // Российский журнал менеджмента. – 2003. – № 1. – С. 7-30.

8. Крохичева Г. Е. Учет и анализ ситуаций во фракталах времени и пространства / Г. Е. Крохичева, Н. Тарасьянц // Науковедение. – 2012. – № 4. – С. 1-6.

9. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: методологія та практика : моногр. / С. А. Кузнецова. – Мелітополь : Таврійський державний агротехнологічний університет, 2007. – 297 с.

10. Кундря-Висоцька О. П. Змістовні характеристики стратегічної парадигми обліку / О. П. Кундря-Висоцька // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3 (53). – С. 137-139. – (Серія : Економічні науки).

11. Barczy J. The (information-) connection between the strategic management-accounting and the company valuation [Електронний ресурс] / Judit Barczy, Marta Groszne Szentirmai, Zoltan Zeman. – Режим доступу : <http://ssrn.com/abstract=1928034>.